

॥२८॥२९॥३०॥ इतिशांति०मो०नै०भा०त्रिचत्वारिंशदधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २४३ ॥

॥ ५ ॥

क्रमप्राप्तान्गृहस्थधर्मानाह द्वितीयमिति ॥ १ ॥ वृत्तयोजीविकाः ॥२॥

कापोतीउच्छृत्ति ॥ ३ ॥ षट्यजनयाजनाध्ययनाध्यापनदानप्रतिपदाःकर्मयस्य एकोगृहस्थः त्रिभिर्यजनाध्ययनदानैःअन्योवानप्रस्थः द्वाभ्यांदानाध्ययनाभ्यां ब्रह्मसत्रेप्रणवोपास्तौ ॥४॥ अत्रगार्ह

आश्रमादाश्रमेष्वेवशिष्योवर्त्ततकर्मणा ॥ वेदव्रतोपवासेनचतुर्थेचायुषोगते ॥२८॥ गुरवेदक्षिणांदत्वासमावर्त्तयथाविधि ॥२९॥ धर्मलब्धैर्युतोदारैरग्नीनु
त्पाद्ययत्नतः ॥ द्वितीयमायुषोभागंगृहमेधीभवेद्वती ॥३०॥ इतिश्रीमहाभारतेशांति०मोक्ष०शुकानुप्रश्नेत्रिचत्वारिंशदधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥२४३॥
व्यासउवाच द्वितीयमायुषोभागंगृहमेधीगृहेवसेत् ॥ धर्मलब्धैर्युतोदारैरग्नीनालृत्यसुव्रतः ॥ १ ॥ गृहस्थवृत्तयश्चैवचतस्रःकविभिःस्मृताः ॥ कुसूलधान्यः
प्रथमःकुंभधान्यस्त्वनंतरं ॥ २ ॥ अश्वस्तनोथकापोतीमाश्रितोवृत्तिमाहरेत् ॥ तेषांपरःपरोज्यायान्धर्मतोधर्मजित्तमः ॥ ३ ॥ षट्कर्मवर्तयत्येकस्त्रिभिरन्यःप्र
वर्तते ॥ द्वाभ्यामेकश्चतुर्थस्तुब्रह्मसत्रेव्यवस्थितः ॥ ४ ॥ गृहमेधिव्रतान्यत्रमहांतीहप्रचक्षते ॥ नात्मार्येपाचयेदन्नंनवथाघातयेत्पशून् ॥ ५ ॥ प्राणीवायदिवा
प्राणीसंस्कारंयजुषार्हति ॥ नदिवाप्रस्वपेज्जातुनपूर्वापररात्रिषु ॥ ६ ॥ नभुंजीतांतराकालेनानृतावाहयेत्स्त्रियं ॥ नास्यानश्वनगृहेविप्रोवसेत्कश्चिदपूजितः ॥
॥ ७ ॥ तथास्यातिथयःपूज्याहव्यकव्यवहाःसदा ॥ वेदविद्याव्रतस्नाताःश्रोत्रियावेदपारगाः ॥ ८ ॥ स्वधर्मजीविनोदांताःक्रियावंतस्तपस्विनः ॥ तेषांहव्यंचक
व्यंचाप्यर्हणार्थंविधीयते ॥ ९ ॥ नखरैःसंप्रयातस्यस्वधर्मज्ञापकस्यच ॥ अपविद्धाग्निहोत्रस्यगुरोर्वालीककारिणः ॥ १० ॥ संविभागोत्रभूतानांसर्वेषामे
वशिष्यते ॥ तथैवापचमानेभ्यःप्रदेयंगृहमेधिना ॥ ११ ॥ विघसाशीभवेन्नित्यंनित्यंचामृतभोजनः ॥ अमृतंयज्ञशेषस्याद्भोजनंहविषासमं ॥ १२ ॥ भृत्यशे
षंतुयोश्चातितमाहुर्विघसाशिनं ॥ विघसंभृत्यशेषंतुयज्ञशेषमथामृतं ॥ १३ ॥ स्वदारनिरतोदांतोत्थनसूयुर्जितेंद्रियः ॥ ऋत्विक्पुरोहिताचार्यैर्मातुलातिथि
संश्रितैः ॥ १४ ॥ दृढबालातुरैर्वैद्यैर्ज्ञातिसंबंधिबांधवैः ॥ मातापितृभ्यांजामीभिर्भ्रात्रापुत्रेणभार्यया ॥ १५ ॥ दुहित्रादासवर्गेणविवादंनसमाचरेत् ॥
एतान्विमुच्यसंवादान्सर्वपापैर्विमुच्यते ॥ १६ ॥

स्थे ॥५॥ प्राणीछागादिःअप्राणीअश्वत्थादिः यजुषाछेदनमंत्रेणैवऋत्वर्थमेवसंस्कारमर्हतिनतुभक्षणमात्रार्थं

॥ ६ ॥ अंतराभोजनद्वयमध्ये स्त्रियंमैथुनायेतिशेषः ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ नखरैःनखैःदंभार्थंनखलोमधरस्य अपविद्धंअविधिनात्यक्तंअग्निहोत्रयेनतस्य एवंविधानांचांडालादीनांचभूतानांअत्रगार्हस्थे
संविभागोस्ति ॥ १० ॥ अपचमानेभ्यःब्रह्मचारिसंन्यासिभ्यः ॥ ११ ॥ विघसामृतेव्याख्याति अमृतमिति ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ जामीभिःसगोत्रस्त्रीभिः ॥ १५ ॥ संवादान्अंशाद्यर्थंकलहान् ॥ १६ ॥